

(เอกสารหมายเลข มคอ.๓)

รายละเอียดของรายวิชา
วิชา ๘๐๒ ๓๐๘ สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา/วิทยาเขตขอนแก่น/คณะพุทธศาสตร์/สาขาวิชาปรัชญา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา ๘๐๒ ๓๐๘ สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก(Seminar on Problems in Eastern Philosophy)
๒.จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ปรัชญา
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : พระภวนาโพธิคุณ,ผศ.ดร. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา : ผศ.ดร.จรัส ลีกา อาจารย์ผู้สอน : ผศ.ดร.จรัส ลีกา และผศ.ดร.ประกอบ มีโคตรกอง
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๔ ป.เอก ชั้นปีที่ ๑
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) - ไม่มี
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) - ไม่มี
๘.สถานที่เรียน วิทยาเขตขอนแก่น สาขาวิชา ปรัชญา /คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด - พฤศจิกายน ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้นิสิตเข้าใจความหมายขอบข่ายและแนวความคิดของปัญหาในปรัชญาตะวันออกเช่น แนวคิดเรื่องโมกษะกรรม การเกิดใหม่ เป้าหมายสูงสุด พระพรหม ความหลุดพ้น - เพื่อให้นิสิตสามารถอธิบายที่มาปรัชญาตะวันออกในประเด็นที่สำคัญ ภพภูมิ นรก สวรรค์ เทวภูมิ อาลัยวิญญาณ โภธิจิต - เพื่อให้นิสิตสามารถนำความรู้ทางปรัชญาตะวันออกไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสอนศีลธรรมในโรงเรียน การปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิต
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>เพื่อให้นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาตะวันออก เป็นการเตรียมความพร้อมด้านปัญญาในการนำความรู้ ความเข้าใจ ในด้านปรัชญาตะวันออก เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนในวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรมีการเปลี่ยนแปลงตัวอย่างอ้างอิง ให้สอดคล้องกับแนวโน้มความคิดทางปรัชญา ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก เช่น ปรัชญาอินเดีย ปรัชญาจีน เป็นต้น โดยผู้บรรยายตั้งคำถาม ให้นิสิตตอบพร้อมแสดงเหตุผลทั้งในแง่สนับสนุนและในแง่คัดค้าน ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษาโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา</p>											
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>บรรยาย</th> <th>สอนเสริม</th> <th>การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน</th> <th>การศึกษาด้วยตนเอง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา</td> <td>สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย</td> <td>ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม</td> <td>การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์</td> </tr> </tbody> </table>				บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง								
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์								
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ และบอร์ดสาขาวิชา 											

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

๑.คุณธรรม จริยธรรม								๒.ทักษะด้านความรู้				๓.ทักษะทางปัญญา					๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔
○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	●

๑.คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาปรัชญา ทฤษฎีทางปรัชญา โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัตินิสิต ดังนี้

- ๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม
- ๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ
- ๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- ๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม

๑.๒ วิธีการสอน

- บรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาในปรัชญาตะวันออกอย่างละเอียด
- อภิปรายกลุ่ม
- กำหนดให้นิสิตนำเสนองานเป็นปัจเจกบุคคล

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา

<ul style="list-style-type: none"> - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการอธิบายเดี่ยวและกลุ่ม - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒.ความรู้
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการสัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก เช่น ปรัชญาอินเดีย ปรัชญาจีน เป็นต้น โดยผู้บรรยายตั้งคำถาม ให้นิสิตตอบพร้อมแสดงเหตุผลทั้งในแง่สนับสนุนและในแง่คัดค้าน ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษาโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์ศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ปัญหา Problem base learning และ Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวิเคราะห์และทฤษฎี - นำเสนอสรุปจากการค้นคว้าข้อมูลทั้งหมด - วิเคราะห์จากผลงานเดี่ยว และกลุ่ม
๓.ทักษะทางปัญญา
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดที่มีความคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ปรัชญาตะวันออกและประยุกต์เข้ากับศาสตร์ต่างๆ ในโลกปัจจุบัน</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย มอบหมายให้นิสิตทำรายงาน และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่มและเดี่ยว - วิเคราะห์ทฤษฎีปรัชญาตะวันออก/ข้อคิดทางปรัชญา - การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติ
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบอัตนัยที่มีการวิเคราะห์</p>
๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา

<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่มและรายบุคคล หรืออ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง
<p>๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน - พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา - พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต - ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ - ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑- ๒	แนะนำเนื้อหาวิชาและวิธีการศึกษา และบรรยาย บทที่ ๑ ความหมายและขอบเขตของปรัชญาตะวันออก ๑. ความนำ	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ผศ.ดร.จรัส ลีกา

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	๒. ความหมายและขอบเขตปรัชญา ตะวันออก ๓. สารระสำคัญทางปรัชญาตะวันออก			
๓	บทที่ ๒ ปรัชญาพระเวท อุปนิษัท ภควิทิตา ๑. ความนำ ๒. จุดมุ่งหมาย ๓. หลักสำคัญทาง ปรัชญา	๓	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๔-๕	บทที่ ๓ ปรัชญาสางขยะ/ปรัชญาโยคะ ๑. ความนำ ๒. ความคิดที่สำคัญ ๓. หลักการสำคัญทางปรัชญา	๖	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๖	บทที่ ๔ ปรัชญานายยะ ๑. ความนำ ๒. แนวคิดที่สำคัญ ๓. หลักสำคัญทางปรัชญา	๓	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม	
๗	บทที่ ๕ ปรัชญาไวเศษิกะ/ ๑. ความนำ ๒. ความหมายความสำคัญ ๓. หลักปรัชญาที่สำคัญ	๓	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๘	ทดสอบย่อยระหว่างภาคเรียน	๓	ข้อสอบอัตนัยวิเคราะห์	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๙	บทที่ ๖ ปรัชญาเวทานตะ ๑. ความหมาย ๒. แนวความคิดที่สำคัญ ๓. หลักปรัชญาที่สำคัญ	๓	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๑๐-๑๑	บทที่ ๗ ปรัชญาจากราก/ปรัชญาเซน ๑. แนวคิด ๒. สารสำคัญ ๓. หลักปรัชญาที่สำคัญ	๖	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๑๒-๑๓	บทที่ ๘ พุทธปรัชญา ๑. ความสำคัญ ๒. แนวคิด/หลักธรรม ๓. หลักปรัชญาที่สำคัญ	๖	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/นิสิตตั้ง	ผศ.ดร.จรัส ลีกา

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			คำถามและตอบ	
๑๔	บทที่ ๙ ปรัชญาจีน ๑. ความสำคัญ ๒. แนวคิด/หลักธรรม ๓. หลักปรัชญาที่สำคัญ	๓	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
๑๕	บทที่ ๑๐ ปรัชญาญี่ปุ่น ๑. ความสำคัญ ๒. แนวคิด/หลักธรรม ๓. หลักปรัชญาที่สำคัญ	๓		
๑๖	สอบปลายภาค	๓	ข้อสอบอัตนัย วิเคราะห์	คณาจารย์ มหาวิทยาลัย

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	- กิจกรรมตลอดภาคการศึกษา - ทดสอบย่อย - สอบปลายภาคเรียน	- สัปดาห์ที่ ๑๖ - สัปดาห์ที่ ๘ - สัปดาห์ที่ ๑๖	
๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอ รายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็น ในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๕%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑.เอกสารและตำราหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประยงค์ แสนบุราณ, ปรัชญาอินเดีย, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๗. - สุนทร ฦ รัชชี, ปรัชญาอินเดีย ประวัติและลัทธิ, กรุงเทพฯ: พิพิธวิทยา, ๒๕๒๑ - สมัคร บุรวาศ, ปรัชญาพราหมณ์สมัยพุทธกาล, กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา, ๒๕๑๖ - ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา, ปรัชญาอินเดีย, กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕.
<p>๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p>

- เอกสารประกอบการสอน ปรัชญาอินเดียและปรัชญาอินเดียร่วมสมัย โดย ผศ.ดร.จรัส ลีกา
<p>๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>อดิศักดิ์ ทองบุญ,ปรัชญาอินเดีย, กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๒๔.</p> <p>ปรีชา ช่างขวัญยืน..ปรัชญาแห่งอุดมการณ์ทางการเมือง,กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๘.</p> <p>สกล นิลวรรณ..ปรัชญาเบื้องต้น.กรุงเทพฯ: พิศารพิมพ์จำกัด.๒๕๒๒ .</p> <p>สมัคร บุราวาศ.ปรัชญา.กรุงเทพ แพร์พิทยา.๒๕๙๖.</p> <p>สุนทร ณ รัชชี.ปรัชญาอินเดีย:ประวัติและลัทธิ.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๒๕๓๓.</p> <p>สมภาร พรหมทา. ปรัชญาสังคมและการเมือง,กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,๒๕๓๙.</p> <p>ประภัสสร บุญประเสริฐ.ประวัติศาสตร์อินเดีย,พระนคร:มหาวิทยาลัยรามคำแหง,๒๕๑๘.</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑.กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของอาจารย์ในสาขาวิชาหรือผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓.การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบ ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

(ผศ.ดร.จรัส ลีกา)
อาจารย์ประจำวิชา

(พระครูภavanaโพธิคุณ, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา